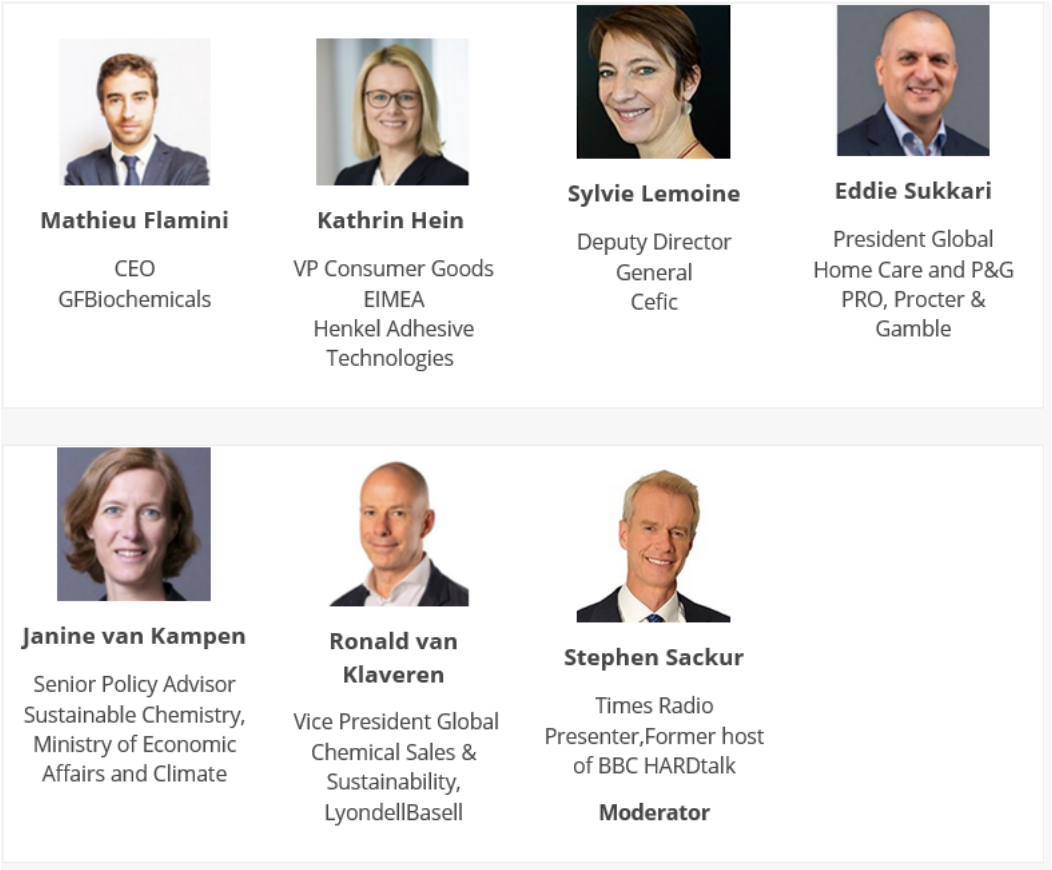
Cefic Chemical Convention 2026 – 4. Panel Özeti
23 Ekim 2026 | Lizbon, Portekiz
Panel: The Green Premium Dilemma – Financing the Green Transition of the European Chemical Industry
Konu: Yeşil Ayrıcalıklı İkilemi – Avrupa Kimya Endüstrisinin Yeşil Dönüşümünün Finansmanı

Cefic Chemical Convention 2026 kapsamında 23 Ekim tarihinde gerçekleştirilen panelde, Avrupa kimya sanayisinin karbonsuzlaşma ve fosil kaynaklara bağımlılığın azaltılması hedeflerine ulaşabilmesi için gerekli yatırımların nasıl finanse edileceği, bu yatırımların ortaya çıkardığı ilave maliyetlerin değer zincirinde nasıl paylaşılacağı ve sürdürülebilir ürünlere yönelik pazar talebinin nasıl oluşturulabileceği ele alınmıştır.

Panelin merkezinde, yeşil dönüşümün teknik olarak mümkün olmasına rağmen, bu dönüşümü ekonomik açıdan sürdürülebilir kılacak iş modellerinin ve piyasa koşullarının henüz yeterince gelişmemiş olması yer almıştır.

Avrupa kimya sanayisinin yüksek enerji maliyetleri, artan ithalat baskısı, zayıf talep ve küresel rekabet nedeniyle ciddi ekonomik güçlüklerle karşı karşıya olduğu; bu koşullarda düşük

karbonlu üretim ve alternatif hammaddelere geçiş için gereken büyük ölçekli yatırımların finansmanının giderek zorlaştığı vurgulanmıştır.

Tartışmalarda, tüketicilerin çevresel açıdan daha sürdürülebilir ürünler için ilave bedel ödemeye sınırlı ölçüde istekli olduğu, buna karşılık kimya üreticilerinin de dönüşüm maliyetlerinin tamamını üstlenemeyeceği belirtilmiştir. Bu nedenle çözümün yalnızca tüketici fiyatlarına, üretici yatırımlarına veya kamu desteklerine dayandırılamayacağı; kimya üreticileri, nihai ürün üreticileri, teknoloji geliştiricileri ve kamu otoriteleri arasında yeni iş birliği ve risk paylaşımı modellerinin oluşturulması gerektiği değerlendirilmiştir.

Sylvie Lemoine – Cefic

Avrupa kimya sanayisinin yeşil dönüşümünde finansman ihtiyacı ve yeşil fiyat primi

Sylvie Lemoine, panelin açılışında Avrupa kimya sanayisinin karşı karşıya bulunduğu ekonomik ve yapısal sorunları özetleyerek yeşil dönüşüm yatırımlarının finansmanında yaşanan güçlükleri ortaya koymuştur.

Avrupa kimya sanayisinin aynı anda birden fazla baskıyla karşı karşıya bulunduğunu belirtmiştir. Bunlar arasında yüksek üretim ve enerji maliyetleri, artan ithalat rekabeti, düşük talep, büyük ölçekli yatırım ihtiyacı ve müşterilerin daha sürdürülebilir hammaddeler için ilave bedel ödeme konusundaki isteksizliği öne çıkmaktadır.

Cefic'in uzun süredir bütünleşik bir Avrupa sanayi politikası çağrısında bulunduğunu hatırlatan Lemoine, ticaret politikaları, üretim maliyetleri ve pazar koşullarının birlikte değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir.

Yeşil dönüşüm yatırımlarını kim finanse edecek?

Lemoine, Avrupa kimya sanayisinin karbonsuzlaşma ve alternatif hammaddelere geçiş için yüz milyarlarca avroya ulaşabilecek yatırımlara ihtiyaç duyduğunu belirtmiştir.

Bu yatırımların gerçekleştirilebilmesi için üç temel koşulun sağlanması gerektiğini ifade etmiştir:

- Avrupa'da kimyasal üretimin rekabetçi koşullarda sürdürülebilmesi.
- Düşük karbonlu ve alternatif hammaddelerle üretilen ürünlere yönelik yeterli talebin oluşturulması.
- Sermaye yatırımlarını destekleyecek finansman ve kamu teşvik mekanizmalarının geliştirilmesi.

Bu koşulların sağlanmaması durumunda, şirketlerin dönüşüm yatırımlarını ekonomik açıdan gerekçelendirmekte zorlanacağı vurgulanmıştır.

Cefic'in Green Premium çalışması

Lemoine, Cefic'in sürdürülebilir kimyasalların nihai tüketici ürünleri üzerindeki olası fiyat etkilerini değerlendirmek amacıyla bir Green Premium çalışması yürüttüğünü açıklamıştır. Çalışmada PVC pencere profilleri, duvar boyaları, yataklar, poliüretan yapıştırıcılar, şampuan ve deterjan gibi kimyasal madde içeriği yüksek ürün kategorileri incelenmiştir.

İki farklı dönüşüm senaryosu değerlendirilmiştir:

1. Üretimde %50 oranında karbonsuzlaşma sağlanması.
2. Kullanılan hammaddelerin %20'sinin geri dönüştürülmüş veya biyobazlı alternatiflerle değiştirilmesi.

Ön sonuçların, dönüşümün nihai ürün fiyatları üzerindeki etkisinin ürün kategorisine ve kullanılan teknolojiye göre önemli farklılıklar gösterebildiğini ortaya koyduğu belirtilmiştir. Lemoine, bu hesaplamaların henüz ön değerlendirme niteliğinde olduğunu, yeşil elektrik altyapısı, yatırım maliyetleri, kütle dengesi yaklaşımları ve alternatif hammadde tedariki gibi birçok unsurun sonuçları etkileyebileceğini vurgulamıştır. Ayrıca maliyet paylaşımına ilişkin görüşmelerin rekabet hukuku kurallarına uygun yürütülmesi gerektiğini özellikle hatırlatmıştır.

Temel mesaj: Yeşil dönüşümün önündeki en önemli engellerden biri, teknik çözümlerin bulunmamasından ziyade, bu çözümlerin ekonomik olarak uygulanabilir hâle getirilmesi ve yatırımların finansmanıdır.

Eddie Sukkari – Procter & Gamble

Tüketici davranışları, fiyat hassasiyeti ve dönüşüm maliyetlerinin paylaşılması

Eddie Sukkari, panelde özellikle nihai tüketici davranışlarının yeşil dönüşüm yatırımları üzerindeki belirleyici etkisine dikkat çekmiştir.

Tüketicilerin yeşil fiyat primi ödeme istekliliği

Sukkari, Avrupa'da tüketicilerin son yıllarda artan yaşam maliyetleri nedeniyle fiyatlara karşı son derece hassas hâle geldiğini belirtmiştir. P&G'nin değerlendirmelerine göre tüketicilerin fiyat hassasiyetinin geçmiş dönemlere kıyasla önemli ölçüde arttığı ve bazı ürün kategorilerinde %1'lik fiyat artışının satış hacmi üzerinde iki ila üç katına ulaşabilen olumsuz

etkiler yaratabildiği ifade edilmiştir. Özellikle Fransa ve Almanya gibi pazarlarda tüketicilerin alışveriş bütçelerini sınırladığı ve temel ihtiyaçlara öncelik verdiği belirtilmiştir. Sukkari, tüketicilerin daha yüksek fiyatlı ürünleri tamamen reddetmediğini, ancak ilave fiyatın karşılığında somut bir fayda görmek istediğini vurgulamıştır. Bu nedenle yalnızca daha düşük karbon ayak izine sahip veya geri dönüştürülmüş içerik kullanan bir ürünün, tüketici açısından otomatik olarak daha değerli kabul edilmediğini ifade etmiştir.

Yeşil dönüşüm maliyetleri tek bir aktöre yüklenemez

Sukkari, P&G'nin karbonsuzlaşma hedeflerine bağlılığını sürdürdüğünü, ancak dönüşümün ekonomik yükünün yalnızca kimya üreticilerine veya nihai tüketicilere bırakılmasının sürdürülebilir olmadığını belirtmiştir. Kimya üreticilerinin bütün ilave maliyetleri üstlenmesinin ekonomik açıdan mümkün olmadığını, buna karşılık maliyetlerin tamamının tüketici fiyatlarına yansıtılmasının da talep daralmasına yol açabileceğini ifade etmiştir. Bu nedenle maliyetlerin ve yatırım risklerinin değer zincirindeki farklı aktörler arasında paylaşılması gerektiğini savunmuştur.

Yeni bir iş birliği modeli ihtiyacı

Sukkari, büyük ölçekli dönüşüm yatırımlarının yalnızca iki şirket arasında gerçekleştirilen ticari anlaşmalarla çözülemeyeceğini belirtmiştir. Özellikle temel kimyasalların karbonsuzlaştırılması gibi yüksek sermaye gerektiren alanlarda daha geniş kapsamlı ortaklıklara ihtiyaç bulunduğunu ifade etmiştir. Bu ortaklıkların kimya üreticilerini, nihai ürün üreticilerini, üniversiteleri, teknoloji girişimlerini, yatırımcıları ve kamu otoritelerini kapsaması gerektiğini belirtmiştir. Nihai ürün üreticilerinin uzun vadeli hammadde ihtiyaçlarını, satın almayı taahhüt edebilecekleri miktarları ve kabul edilebilir maliyet koşullarını daha açık biçimde ortaya koymasının, yatırım belirsizliklerini azaltabileceği değerlendirilmiştir.

Avrupa'da kimyasal üretimin korunmasının stratejik önemi

Moderatörün, Avrupalı tüketim ürünleri şirketlerinin kimyasal hammaddeleri tamamen ithal ederek faaliyetlerini sürdürüp sürdüremeyeceğine ilişkin sorusuna Sukkari, Avrupa'da güçlü bir kimya sanayisinin korunmasının zorunlu olduğunu ifade etmiştir. COVID-19 döneminde yaşanan tedarik zinciri sorunlarını hatırlatarak uzun mesafeli tedarikin lojistik, jeopolitik ve ticari riskler yarattığını belirtmiştir.

Avrupa'nın temel kimyasallarda tamamen dışa bağımlı hâle gelmesinin ekonomik güvenlik ve tedarik sürekliliği açısından sürdürülebilir olmayacağını vurgulamıştır.

Temel mesaj: Yeşil dönüşümün başarılı olabilmesi için tüketicinin ödeme kapasitesi dikkate alınmalı, dönüşüm maliyetleri değer zincirinde paylaşılmalı ve Avrupa'nın kimyasal üretim kapasitesi korunmalıdır.

Janine van Kampen – Hollanda Ekonomi ve İklim Bakanlığı

Yeşil ürünler için pazar oluşturulması ve kamu politikalarının rolü

Janine van Kampen, Avrupa'nın yeşil dönüşüm hedeflerinin yalnızca iklim politikaları açısından değil, ekonomik dayanıklılık ve stratejik bağımsızlık açısından da değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

İklim hedefleri ve sanayi rekabetçiliği

Van Kampen, Avrupa'nın düşük karbonlu üretime geçişte karşılaştığı en önemli sorunlardan birinin, bu dönüşümün Avrupa dışındaki rakiplere kıyasla daha yüksek maliyetlerle gerçekleştirilmesi olduğunu ifade etmiştir. Çin ve ABD'deki üreticilerin de benzer çevresel teknolojileri kullanabildiği bir ortamda, Avrupa'da üretilen sürdürülebilir ürünlerin yalnızca çevresel özellikleri nedeniyle daha yüksek fiyatlardan satılmasının zorlaştığını belirtmiştir. Bununla birlikte, yeşil dönüşümden vazgeçilmesinin doğru bir yaklaşım olmayacağını vurgulamıştır. Avrupa'nın enerji ve hammadde ithalatına bağımlılığının azaltılması, tedarik zincirlerinin güçlendirilmesi ve sanayi üretiminin korunması hedeflerinin yeşil dönüşümle yakından ilişkili olduğunu ifade etmiştir.

Kısa vadeli ekonomik sorunlar ile uzun vadeli hedefler arasındaki çelişki

Van Kampen, Avrupa hükümetlerinin önemli bir politika ikilemiyle karşı karşıya bulunduğunu belirtmiştir. Bir tarafta şirketlerin mevcut ekonomik koşullarda faaliyetlerini sürdürebilmeleri için kısa vadeli destek ihtiyacı bulunurken, diğer tarafta uzun vadeli karbonsuzlaşma yatırımlarının gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Ancak kısa vadede şirketlerin maliyetlerini azaltmaya yönelik bazı önlemlerin uzun vadeli dönüşüm hedeflerini desteklemeyebileceği ifade edilmiştir. Bu nedenle sanayi politikalarının hem mevcut üretim kapasitesini koruyacak hem de gelecekteki yatırımları teşvik edecek biçimde tasarlanması gerektiği vurgulanmıştır.

Yeşil ürünlere yönelik pazar oluşturma mekanizmaları

Van Kampen, Hollanda hükümetinin market creation ve market pull olarak tanımlanan, düşük karbonlu ve sürdürülebilir ürünlere yönelik talebi artırmayı amaçlayan politika araçlarını desteklediğini belirtmiştir.

Bu kapsamda aşağıdaki mekanizmalar tartışılmıştır:

- Belirli ürünlerde sürdürülebilir veya biyobazlı içerik kullanımını teşvik eden zorunlu oranlar.
- Karbonsuzlaşma yatırımlarını destekleyen karbon fark sözleşmeleri (Carbon Contracts for Difference – CCfD).
- Vergi teşvikleri ve yatırım destekleri.
- Yeni teknolojilerin ticarileşmesini kolaylaştıracak finansman mekanizmaları.
- Avrupa'da sürdürülebilir üretimi destekleyecek pazar düzenlemeleri.

Avrupa Komisyonu tarafından oluşturulan kimya sanayisine yönelik ittifak çalışmalarında da bu tür pazar oluşturma mekanizmalarının değerlendirildiğini belirtmiştir. Ancak tek bir politika aracının bütün sorunları çözmesinin mümkün olmadığını, farklı mekanizmaların birlikte uygulanması gerektiğini vurgulamıştır.

İthalat rekabeti ve Avrupa sanayisinin korunması

Van Kampen, Avrupa'da sürdürülebilir üretimi teşvik eden politikaların, ithal ürünlerin daha düşük maliyetlerle pazara girmesi sonucunda etkisiz kalmaması gerektiğini ifade etmiştir. Hollanda'nın geleneksel olarak açık ticareti destekleyen bir ülke olmasına rağmen, değişen jeopolitik koşulların Avrupa'nın kendi sanayi kapasitesini korumaya yönelik daha dikkatli politikalar geliştirmesini gerektirdiğini belirtmiştir. Ayrıca, dönüşümün maliyetlerini değerlendirirken hiçbir önlem alınmamasının yaratacağı uzun vadeli ekonomik ve çevresel maliyetlerin de dikkate alınması gerektiğini vurgulamıştır.

Temel mesaj: Avrupa'nın yeşil dönüşümü gerçekleştirebilmesi için yalnızca üreticileri düzenleyen politikalar yeterli değildir. Sürdürülebilir ürünlere yönelik talep oluşturulmalı, yatırımlar desteklenmeli ve Avrupa'daki üretim kapasitesinin korunması sağlanmalıdır.

Kathrin Hein – Henkel

Yeşil dönüşümde inovasyon, ürün performansı ve değer zinciri iş birliği

Kathrin Hein, Henkel'in hem tüketici ürünleri hem de endüstriyel müşterilerle çalışan bir şirket olması nedeniyle yeşil dönüşümün farklı aşamalarındaki ekonomik sorunları doğrudan gözlemlediğini belirtmiştir.

Tüketiciler çevresel özelliklerden çok ürün değerine odaklanıyor

Hein, P&G tarafından dile getirilen tüketici davranışlarına ilişkin değerlendirmelere katıldığını ifade etmiştir. Tüketicilerin yalnızca daha düşük karbon ayak izine sahip olduğu için bir ürüne

ilave bedel ödemeye uzun vadede istekli olmayacağını belirtmiştir. Tüketicilerin esas olarak ürünün sağladığı performans, kullanım deneyimi ve algılanan fayda üzerinden satın alma kararı verdiğini vurgulamıştır. Bu nedenle sürdürülebilir ürünlerin yaygınlaşmasının yalnızca çevresel özelliklerin geliştirilmesine değil, aynı zamanda ürünlerin ekonomik ve fonksiyonel açıdan rekabetçi hâle getirilmesine bağlı olduğu değerlendirilmiştir.

Yeşil dönüşüm uzun vadeli bir süreçtir

Hein, Avrupa'nın yeşil dönüşüm sürecini başlangıçta olduğundan daha kolay değerlendirmiş olabileceğini ifade etmiştir. İlk aşamada gerçekleştirilebilen görece kolay iyileştirmelerin ardından, daha yüksek yatırım gerektiren ve daha karmaşık teknolojik çözümlere ihtiyaç duyulan bir döneme girildiğini belirtmiştir. Ancak mevcut güçlüklerin dönüşüm hedeflerinden vazgeçilmesini gerektirmediğini, aksine yeni iş birliği ve inovasyon yaklaşımlarının geliştirilmesini zorunlu kıldığını vurgulamıştır.

İnovasyon yoluyla yeşil fiyat priminin azaltılması

Hein, tartışmaların yalnızca ilave maliyetlerin kim tarafından karşılanacağı üzerinde yoğunlaşmasının yeterli olmadığını belirtmiştir. Asıl hedefin, inovasyon yoluyla düşük karbonlu ve sürdürülebilir ürünlerin maliyetlerini azaltmak ve zaman içerisinde yeşil fiyat primi ihtiyacını ortadan kaldırmak olması gerektiğini ifade etmiştir. Yenilenebilir enerji teknolojilerinin geçmiş yıllarda yüksek maliyetli olmasına rağmen, uzun süreli yatırımlar ve teknolojik gelişmeler sonucunda rekabetçi hâle gelmesini örnek göstermiştir. Benzer bir dönüşümün kimya sanayisinde de gerçekleştirilebileceğini belirtmiştir. Bunun için değer zincirindeki farklı aktörlerin belirli teknolojik sorunlara odaklanarak ortak Ar-Ge ve yatırım projeleri geliştirmesi gerektiğini savunmuştur.

Temel mesaj: Yeşil dönüşümün kalıcı çözümü yalnızca maliyetlerin paylaşılması değil, sürdürülebilir teknolojilerin inovasyon yoluyla ekonomik açıdan rekabetçi hâle getirilmesidir.

Mathieu Flamini – GF Biochemicals

Biyobazlı kimyasallar, Avrupa'nın teknolojik rekabet gücü ve geleceğin sanayisine yatırım

Mathieu Flamini, panelde Avrupa kimya sanayisinin mevcut sorunlarına yalnızca savunmacı bir yaklaşım geliştirilmesinin yeterli olmadığını, geleceğin teknolojilerine yatırım yapılması gerektiğini savunmuştur.

Avrupa kimya sanayisinin küresel konumundaki gerileme

Flamini, Avrupa kimya sanayisinin küresel pazardaki payının son yıllarda önemli ölçüde azaldığını belirtmiştir. Konuşmasında, Avrupa'nın küresel kimya pazarındaki payının geçmişte yaklaşık %25 düzeyindeyken %12 seviyelerine gerilediğini ifade etmiştir. Bu gelişmenin, Avrupa'nın geçmişte sahip olduğu sanayi gücünün gelecekte de aynı şekilde devam edeceğinin varsayılamayacağını gösterdiğini belirtmiştir. Avrupa'nın değişen küresel koşullara uyum sağlaması, yeni teknolojilere yatırım yapması ve yalnızca mevcut üretim kapasitesini korumaya odaklanmak yerine geleceğin sanayi yapısını oluşturması gerektiğini vurgulamıştır.

Biyoekonomi stratejik bir fırsat olarak değerlendirilmeli

Flamini, Avrupa'nın 2050 karbon nötrlüğü hedeflerine ulaşabilmesi için biyobazlı kimyasalların önemli çözüm alanlarından biri olduğunu belirtmiştir. Bununla birlikte biyobazlı ürünlerin yalnızca fosil kaynaklı ürünlerin daha pahalı alternatifleri olarak değerlendirilmesinin yanlış olduğunu ifade etmiştir. Yeni nesil biyobazlı kimyasalların daha yüksek performans, çok işlevlilik ve bazı uygulamalarda maliyet avantajları sağlayabileceğini belirtmiştir. Bu nedenle sürdürülebilir kimya teknolojilerinin pazarlanmasında yalnızca çevresel özelliklerin değil, ürün performansının ve kullanım maliyetlerinin de ön plana çıkarılması gerektiğini savunmuştur.

Teknolojilerin ticarileştirilmesi ve yatırım ihtiyacı

Flamini, bazı biyobazlı kimya teknolojilerinin yüksek teknolojik olgunluk seviyelerine ulaştığını ve artık büyük ölçekli ticari uygulamalara geçiş için desteklenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Bu aşamada teknoloji geliştiricilerinin tek başına yeterli finansman ve pazar gücüne sahip olmayabileceğini belirtmiştir. Büyük kimya şirketleri, nihai ürün üreticileri, finans kuruluşları ve kamu otoriteleri arasında yatırım risklerini paylaşan modeller geliştirilmesi gerektiğini savunmuştur.

Somut politika önerileri

Flamini, Avrupa'da biyobazlı kimyasalların kullanımını yaygınlaştırmak amacıyla çeşitli politika önerileri sunmuştur. Özellikle belirli kimyasal ürünlerde biyobazlı hammadde kullanımına yönelik zorunlu oranların değerlendirilmesini önermiş, örnek olarak %20 biyobazlı içerik hedefini gündeme getirmiştir.

Ayrıca biyobazlı teknolojilere yatırım yapan şirketler için vergi avantajları sağlanmasını, karbon fark sözleşmelerinin geliştirilmesini ve AB Emisyon Ticaret Sistemi'nden elde edilen gelirlerin kimya sanayisinin dönüşümünü desteklemek amacıyla kullanılmasını önermiştir. Avrupa'nın yeşil dönüşüm konusunda daha kararlı ve proaktif hareket etmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Temel mesaj: Avrupa kimya sanayisinin geleceği yalnızca mevcut üretim kapasitesinin korunmasına değil, biyobazlı kimyasallar gibi yeni teknolojilerin geliştirilmesine, ölçeklendirilmesine ve Avrupa'da ticarileştirilmesine bağlıdır.

Ronald van Klaveren – LyondellBasel/

Büyük ölçekli kimya üreticilerinin yatırım sorunları ve sürdürülebilir ürünler için pazar güvencesi

Ronald, büyük ölçekli kimya üreticilerinin yeşil dönüşümde karşılaştığı ekonomik ve operasyonel sorunları değerlendirmiştir.

Sürdürülebilirlik zaman içerisinde standart hâline gelecek

Ronald, kimya sanayisinin geçmişte de önemli teknolojik ve düzenleyici dönüşümler gerçekleştirdiğini hatırlatmıştır. Özellikle iş güvenliği uygulamalarının geçmişte ilave maliyet unsuru olarak görülmesine rağmen zaman içerisinde üretimin ayrılmaz bir parçası hâline geldiğini belirtmiştir. Otomotiv sektöründeki emniyet kemeri uygulamalarını örnek göstererek, başlangıçta maliyet yaratan bazı düzenlemelerin zaman içerisinde standart hâline gelebildiğini ifade etmiştir. Benzer bir dönüşümün sürdürülebilirlik alanında da yaşanabileceğini değerlendirmiştir.

Karbonsuzlaşmada teknik imkânlar ile ekonomik uygulanabilirlik arasındaki fark

Ronald, kimya sanayisinin birçok karbonsuzlaşma teknolojisine teknik olarak hâlihazırda sahip olduğunu belirtmiştir. Ancak mevcut ekonomik koşullarda bu teknolojilere yapılacak büyük ölçekli yatırımların geri dönüşünü güvence altına almanın zor olduğunu ifade etmiştir. Özellikle temel kimyasalların üretiminde karbonsuzlaşma maliyetlerinin ürün fiyatlarına yansıtılamaması durumunda yeni yatırımların ekonomik açıdan uygulanabilir olmayacağını vurgulamıştır.

PPWR örneği

Ronald, AB Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Tüzüğü'nün (Packaging and Packaging Waste Regulation – PPWR) sürdürülebilir ürünlere yönelik pazar oluşturulması açısından önemli bir örnek sunduğunu belirtmiştir. Geri dönüştürülmüş içerik kullanımına ilişkin düzenlemelerin gelecekteki talep konusunda daha fazla öngörülebilirlik sağladığını ve bunun kimyasal geri dönüşüm yatırımlarını desteklediğini ifade etmiştir. LyondellBasell'in bu kapsamda yeni tesis yatırımları gerçekleştirdiğini ve yüz milyonlarca avroluk kaynak ayırdığını belirtmiştir. Benzer bir pazar güvencesinin düşük karbonlu kimyasallar için de oluşturulması gerektiğini savunmuştur.

Yatırım kararları açısından zaman baskısı

Ronald, kimya üreticilerinin sürdürülebilirlik yatırımlarına önemli kaynaklar ayırdığını, ancak mevcut ekonomik koşullar nedeniyle yeni yatırımlar konusunda giderek daha fazla zorlandıklarını belirtmiştir. Şirketlerin yatırım kararlarını ertelemelerinin Avrupa'nın uzun vadeli dönüşüm hedefleri açısından risk oluşturabileceğini ifade etmiştir. Bu nedenle kamu politikalarının yalnızca uzun vadeli hedefleri tanımlamakla kalmaması, kısa vadede yatırım kararlarını destekleyecek ekonomik koşulları da oluşturması gerektiğini vurgulamıştır.

Temel mesaj: Kimya sanayisinin karbonsuzlaşma konusunda önemli teknik çözümleri bulunmaktadır. Ancak büyük ölçekli yatırımların gerçekleştirilebilmesi için düşük karbonlu ürünlere yönelik güvenilir talep ve ekonomik açıdan uygulanabilir iş modelleri oluşturulmalıdır.

Soru-Cevap Bölümünde Öne Çıkan Konular

Panelin soru-cevap bölümünde özellikle kamu politikalarının tasarımı, ithalat rekabeti, ürün etiketlemesi ve yeni teknolojilerin ticarileştirilmesi tartışılmıştır.

KDV indirimi yoluyla yeşil fiyat priminin azaltılması: Katılımcılardan biri, Avrupa'da üretilen sürdürülebilir ürünler için KDV indirimi uygulanmasının tüketici fiyatları üzerindeki ilave maliyeti azaltabileceğini önermiştir. Janine van Kampen, kamu bütçeleri üzerindeki baskı nedeniyle bu yaklaşımın uygulanmasının zor olabileceğini, ayrıca sağlanan avantajın gerçekten kimya sanayisinin dönüşüm yatırımlarına yönlendirilip yönlendirilmeyeceğinin değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir.

İthal ürünlerde mevzuata uygunluk denetimleri: Bir katılımcı, Avrupa'daki üreticilerin karşı karşıya olduğu rekabet sorunlarının çözümü için yeni ticaret engelleri oluşturmadan önce mevcut AB mevzuatının ithal ürünlere de etkin biçimde uygulanması gerektiğini savunmuştur. Özellikle çevresel ve sosyal standartlara uygunluk denetimlerinin güçlendirilmesinin daha adil rekabet koşulları yaratabileceği ifade edilmiştir.

Karbon ayak izi etiketlemesi: Sürdürülebilir ürünlerin tüketiciler tarafından daha kolay ayırt edilebilmesi için enerji verimliliği etiketlerine benzer karbon ayak izi etiketlerinin geliştirilmesi önerilmiştir. Ancak tüketicilerin çevresel etiketleri her zaman satın alma kararlarına yansıtmadığı ve ürünün somut performansının belirleyici olmaya devam ettiği belirtilmiştir.

Yeni teknolojilerin Avrupa'da ticarileştirilmesi: Katılımcılar, Avrupa'da geliştirilen yenilikçi kimya teknolojilerinin üretim yatırımlarının Çin veya ABD gibi pazarlara kaymasının önlenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bunun için yalnızca düzenlemelerin değil, yatırım

ortamının, finansman mekanizmalarının ve pazar koşullarının da iyileştirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Genel Değerlendirme

Paneldeki tartışmalar, Avrupa kimya sanayisinin yeşil dönüşümünde temel sorunun yalnızca teknoloji geliştirmek olmadığını, bu teknolojilerin ekonomik olarak uygulanabilir hâle getirilmesi gerektiğini göstermektedir. Konuşmacıların farklı değerlendirmelerine rağmen, Avrupa'da güçlü bir kimya sanayisinin korunması, sürdürülebilir üretim teknolojilerinin yaygınlaştırılması ve dönüşüm maliyetlerinin tek bir aktöre yüklenmemesi konularında genel bir görüş birliği bulunduğu görülmektedir.

Panel, Avrupa kimya sanayisinin yeşil dönüşümünde kritik bir aşamaya gelindiğini ortaya koymuştur. İlk dönemde gerçekleştirilebilen görece düşük maliyetli iyileştirmelerin ardından, sektör artık çok daha yüksek sermaye gerektiren ve ekonomik geri dönüşü belirsiz yatırımlarla karşı karşıyadır.

Bu süreçte düşük karbonlu ve biyobazlı kimyasalların üretimi için teknik çözümler giderek gelişmekle birlikte, bu ürünlere yönelik yeterli talebin oluşmaması ve tüketicilerin ilave maliyetleri karşılamaya istekli olmaması, yatırımların önündeki temel engeller arasında bulunmaktadır. Konuşmacılar, bu sorunların çözümü için kamu destekleri, pazar oluşturma mekanizmaları, uzun vadeli tedarik anlaşmaları, inovasyon yatırımları ve değer zinciri boyunca maliyet paylaşımını içeren bütünleşik bir yaklaşım geliştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Panelin en önemli sonuçlarından biri, Avrupa'nın yeşil dönüşüm hedeflerine ulaşabilmesi ile mevcut kimya sanayisinin rekabet gücünü koruyabilmesinin birbirinden ayrı düşünülemeyeceğidir. Avrupa'nın düşük karbonlu bir ekonomiye geçerken kimyasal üretim kapasitesini kaybetmesi, hem sanayi politikaları hem de ekonomik dayanıklılık açısından yeni sorunlar yaratabilecektir.